

34

Me ho ped d'he receo gant enor.
 Didostait eta, den nevez,
 Da guemer en dorn ho mestrez ;
 Evit r̄ei dēc'h an arvoenti,
 Laqit ho torn en e hini,
 Ha s̄onxit penos e pado
 Ho commandant betec ar maro.
 Na deut qet d'e goaldr̄eti, d'e chasseal eus an ty,
 Evel pa ne anevefac'h qet anezi ;
 Pe m'er grit, va mignon, selaouit mad eur guer :
 Laqit ervat eves demeus ar goalinier,
 Ar goalinier a zorn Doue oll-buissant
 A bunisso ar re vechant ;
 Da lavaret eo, ar goalinier
 Demeus e fulor hac e goler,
 Pere a ellomp da evita,
 O veva en graç Doue er bed-mâ.
 Pedit Doue, Roue an Tron,
 Da r̄ey dēc'h oll e venediction,
 Ha da asista en hoc'h eured hirie,
 Evel ma reas güechal en eured Cana en Galilee.
 Tachit eta da gundai eur vuez vad,
 Hervez Doue hac hervez ho stad,
 Evit ma c'hefot gantàn da repos
 En fin deus ho puez en gloar Doue d'ar Barados.
 Me a ya da laqat va zoq var va fenn,
 Evel a dle ober peb christen,
 Compagninez, gant ho permission,
 Pa meus grêt va never ha va c'hommission.

DISCOURS

Daq lavarat en qichen an ty da eur Goulen.

Salud, tud a enor, gant peb soumission ;
 Tud eus a bep qalite hac a bep condition ;
 Ho ty, ho madou hac o tomestiqet,

Hac ho polonte vad o deveus va charmet.
 Lavaret a ellàn hardi ne voa qet bet biscoas
 Gant qement a blijadur oc'h antren en eur plaç.
 Ho ty so situet, qen tòen, qen muraill,
 Eur plaç a blijadnr, n'en dêo qet hep marvaill.
 An nep en deus composet ar portret eus ho ty,
 A zo eun den a speret, na fell qet dìn doueti.
 Ne allet qet, va mignon, dont da baea ervat
 Eun architect habil, ma na labour qet mat.
 Me a zo bet o vale en calz eus a vroyou,
 Hac e meus goneet nombr bras a victoriou :
 Mes hor Zalver beniguet a zo marvet er groas,
 Qercoulz evit ar pinvidic evel evit ar paour, sivoas!
 Eun amitie sincer e zeo va c'hevridi.
 Eur femelen yaouanq zo maguet en ho ty,
 Caret gant eun den yaouanq zo demeus ar c'hanton,
 Hac a zo deut hirio an de d'e assignation.
 E hano êo brêmàn n'el lavarin;
 Mes me en lavaro qentoc'h ma finissin.
 Prest òn da finissa hac ive da gommanç:
 Mar parlantàn davantach, me am bezo setanç.
 N'estimàn eur procuror o tifen e gojou,
 Ma na c'hone e broces ha diounte ar gaou;
 Ha mar cavàn-me c'hoas teir güech en odianç,
 En durant m'er selaouin me am bezo setanç,
 Rac roue absolu òn, mar qirit va c'hredin;
 Pa c'houlan va c'hevridi, e rànqit e rîi dìn.
 Me êo ar Roue Arthur, puissanç souveren,
 Breiz-Izel en antier zo dindan va c'hourc'hemen;
 Ia, en assuranç, güir Roue ar Vretonet,
 Hac Autrou en Breiz-Izel d'an Noblanç ha Princet.
 Da guenta, evit commanç, Breiz zo dîn eu antier,
 Montroulez ha Lanneur; Lannion, Landreguer,
 Pontivi, Qemperle, bete güele Leon,
 Castel-Lin, Porz-Louis, ar C'hroazic ha Crozon,
 Ar Faouet ha Sant-Nic, Cast, Moelan, Poullaouen,

36

Ha Qemper-Caourantin, Castel-Pol, Lesneven,
 Plestin, Garlan, Plouyan, Langonaval, Güimec,
 Lomiqel, Plouezoc'h, Plougasnou, Sant-Briez,
 Guerlesquin ba Benac'h, Callac ha Qêr-Ahes,
 Plourin, Sant-Yan, Rosco ha Plouneour-Menez,
 Hac ar guêr a Roazon, elec'h ma chom bepret
 Parlament Breiz-Izel hac e brezidantet;
 Ha Taule, ha Callot, Perros ha Lanvêlec,
 Lambal ha Sant-Malo, Lampaul, Sant-Thegonnec,
 Plêiber-Christ, Comaëna, Plougonven, Locqirec,
 Conquerne, Ponabat, Lohuec, Carantec,
 Pontrôo, Plufur, Sant-Sêo, Guielan ha Pontmenou,
 Plouaret, Enez-Vaz, Pont-Aven, ar Ponthou,
 Plouescat, Plouizi, ha Castel-an-Taro,
 Hac ar mîr burzudus a ra dezo an dro ;
 Coatreven, Pedernec, Pempoul, Plegat-Guerand,
 Hac anfin qement zo dindan ar firmamant.

Arça-ta, plac'h yaouanq, va güir bried fidel,
 Cetu c'houi Rouanez ebars en Breiz-Izel ;
 Cetu c'houi Rouanez var ar c'hériou hanvet :
 Bezit eta contant eus ar fortun a ret.

Oh ! saperlot, terrupla den oc'h, c'houi,
 Studiet mad oc'h eus sur ho filosofi,
 Hac e zêo certen impossabl déc'h manqout ;
 Mes me zo ignorant, n'ouzòn netra en tout,
 Nemet débri va yôd ha lipouzat va lèz,
 Débri patatez, stripou ha souben ar c'hrampoez,
 Mes en en eur gonta déc'h va nebeut talantchou,
 Ne ouzòn qet penos ec'h ancounac'hàñ va rimou.

Debonjour déc'h-hu oll, tud a enor, pini
 Zo deut a galon vad da guichennic bo ty,
 Gant eur joa ar vrassa d'ho saludi brêmân ;
 Eus a greiz hor c'halon ni a zo deut amân.
 Saludi a reomp ractal ho personach,
 Gant an oll respect a gommard ho pizach ;
 Hac er memes amzer hoc'h oll gompagnunez

37

Rac assur tud vrao oc'h amàn assambles.

Me a fell dìn bremàn sur, va mignon,
Gouzoat eus a betra e zéo qestion
Rac ma velàñ eur seurt banden
Eru da doul va dôr d'am zurpren.

N'en deo qet evit ho surpren,
Nac evit ober poan da zen
E zomp amàn en em assemblent
Evel ma ve eur vanden denved :
Ni a zo o clasq da eureuji,
Ha na ellet qet da ziferi,
Dindan boan da bêa an amand,
Hac ar mizou antieramant.
Eun ouades am boa tennet,
Hervez ma zeo démp rapportet,
Disqennet e zeo en ho ty,
Rac-se rentit-y deomp-ni :
C'houi a renq renta deomp rôzon
Demeus anezi, va mignon.

Ni zo e clasq eur plac'h yaouanq,
Mar qirit ni e hanvo dêc'h franchamant :
He hano eo *Guillemet ar Maout*,
Nac evit beza pried da *Charles ar Zaout*,
Da zont d'an ils da eureuji
Evit êchui an demezi,

Guillemet ne vouie qet
E voa hiryo deiz he eured,
Hac a zo êt d'ar vêlin da oza qerc'h :
Rac-se redit, mar querit, var he lerc'h,
Rac ar meliner a voar parlant
Hac a ambus ar merc'het yaouanq.
Aon a meus na rancac'h reir e gortoz,
Abars mac'h êruo e ve noz.

M'am be ar bermision
Da antren en ho ty, va mignon,
Me lavarfe pront, hep diferi,

58

E penn ho tol va c'hevredi.

Pa voan éru e penn ar c'harz ,

Me he c'hanaveas eus he c'hoarz ;

Hac he c'hlêvis o lavaret :

Eru ê davidòn va muia caret.

P'on eus ho qüelet o tont da dal an ty ,

E sònje dìn e voac'h eur vanden merdeadi

O vont da Vrest evit eun ambarqamant ;

Pe zoudardet o clasq o lojamant ;

Pe otrament eur vanden stoupérien

Eus a Scrignac , Locqueffret pe Berrien.

Sic clamabor et meditabor ut columba.

Evelse e comzàn , pa ven o latina.

En han' Doue , n'hon daleit qet ,

Rac ar sacrist a zo goel bresset ;

Me sònch dìn eo eus a urz Sant Cripin ,

Hac e car dijuni mintin.

Qer brao , quer coant oc'h eus comzet ,

Va mignon quer , ho refusi n'allàn qet :

Me a ya da ober eun dro dre va zy ,

Da c'hout a me gavo déc'h ho qevridi ;

Ha pa rìn-me eun dro var va zeul ,

E teuy eun dra benac d'am heul.

Cetu amàn eur vaouez coant ,

Ha ne deo na cos na youanq ,

A dle ravissa ho speret

Gant he fresanç hac e guenet.

Ar vaouez-ze zo perc'hennet ,

Emedi al liou var he beg :

Hac e deus bet choazet he far ,

Ha ne ra fors piou zo var vâr.

Me a gred e deuz dija poazet

Eus an darbot he biziet : *

Cassit-hy ganêc'h var he c'his ,

Rac aon ne defe droug-aviz.

Terrubl meurbet oc'h dificil ;

59

Va mignon, ho compliment zo civil.
 Cetu amàn eur plac'h yaouanq,
 Hac e deus eur galon ardant,
 Hac a dle plijout d'ho fantazi,
 Pe oc'h dies da gontanti.

Ni hon eus-y diguemeret,
 Ha ne qet da veza refuset;
 Pa vo êru an heur, mar car,
 Ni zo prest da choas dêi he far.
 Mes eun all a c'houlenomp c'hoas,
 Hac a zo blesset en he scoaz,
 He zervicher qercoulz hac hi;
 Eru eo ar poent da zepari.

O presanti dêc'h an objet
 Pini oc'h eus dija goulenet,
 Ouspen, ni o c'houlen pardon,
 Mar hon eus bet divizion.

Didostait ta, den a zevez,
 Da ziguemeret ho mestrez;
 Ni he ro dêc'h a galon vad,
 Gant cònge he mam hac he zad;
 Cònge he c'herent hac he lignez,
 Da antren ganêc'h en priedelez.

Pedit Jesus, Roue an Tron,
 Da rîi dêc'h e venediction,
 Ha d'hoc'h asista evel a eure
 En eured Cana en Galilee.
 Cunduit eur vuez vat,
 En doujanç Doue, hervez ho stat,
 Ha goude monet da repos
 Gant an Ælez er Barados.

Parlant a rit qen delicat
 Evel pa vec'h eun avocat;
 Ma vec'h pignet en eur gador,
 E sònchfet vec'h eur predictor.
 Manific ec'h ouzoc'h cozeal

40

En hoc'h avantach ordinal.

Ganêc'h m'en em gav estonet ,
E qever an nôr êruet ;
 Rac me a gavje dêc'h-hu güell
 Chom en tu all d'ar porastel ,
 Bete gouzout ha ni hor bije
 C'hoant d'ho receo amâ hirie.

Evel ma zoc'h tud a enor ,
 Deut demeus a zirac va dôr ;
 Ne fell qet dîn ho rebuti ,
 Na qen nebeut dont d'ho choqi ;
 Clêvet a garfen libramant
 Petra eo sur ho santimant.

Evit ne ellot qet ignori ,
 Clevit bremàn va c'hevredi :
 Me gonto dêc'h a boent a boent
 Evit petra omp deut en hent
 Ha mar domp amân arrêtet ,
 Ec'h ouzoc'h erfat ar sujet.

Achui rân va c'homplimant ,
 Responent dîn presantamant :
 Troit ho qein hac hit d'oc'h hent ,
 M'ho cav quer sot bremàn ha qent ;
 Reir e chommit d'ober Demp brut :
 Torchit ho peg hac hit d'ho clud.

Hervez m'ho clêvân o parlant ,
 Oc'h eus dresset ho complimant :
 Me gred oc'h bet er c'hademi ,
 P'otramant er philosophi.
 M'am be c'hoant doc'h antreteni ,
 Me ho pedfe da antren en ty.

Clêvet a garfen ar rôson
 Deus a betra eo qestion ,
 Pa ho qüelân deut en eur vanden
 Da guichen hon ty d'hor surpren.
 Eur joa vrás a meus-me meurbet ,

41

Compagninez, ouz ho qüelet,
 Ha mui a meus certenamant
 P'o clèvàn quer caer o parlant,
 Rac ne deu demeus ho qinou
 Netra en oll nemet rimou ;
 C'houi c'heus grêt ho tiscoursiou tout,
 Birviqen ne elfec'h manqout ;
 C'houi c'heus eun ton qen eloqant,
 Qen delicat ouzoc'h parlant,
 Na oufen qet e pez fêçon
 Dont da gonta dêc'h va rôson.

Abars qement-mâ, va mignon,
 E carfemp gout ho commission,
 Hac e confêc'h demp ho toare,
 Vit petra oc'h deut da vale.

Mar deo qementse d'ho souhet,
 Ne vezot pell refuzet ;
 Oblijet omp vel ma zeo güir
 Da zisclêria dêc'h hon dezir.
 C'hoant bras a meus en assuranç
 Da gaout an enor eus ho presanç.

Grit buan dezàn azea,
 Aoun a meus ne deu da sempla.
 Roit eun taç hac eur voutaill
 Da zigrassi mad e gorsaill.

COMPLIMANT TOL.

M'ho suppli, compagninez, da bresta ho silanç
 Evit ma parlantin bremàn en ho presanç.
 Gant enor, d'ho yec'het me a deu da eva,
 Hac abeurs ar Vreg-Yaouanq en ho trugareçàn,
 Po c'heus bet ar vadelez d'he beza asistet
 En devez a hirie ebars en he euret.
 Hac evit oc'h oblija ec'h evin davantach.
 Da yec'het nep zo roet gant Doue dêi evit partach.